

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İŞK/18-21,32

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/1
Karar No. 2026/823
Tarihi: 04.02.2026

- İŞE BAŞLATMAMA TAZMİNATI
- İŞE BAŞLATMAMA TAZMİNATINDA İŞÇİNİN KIDEMİNE GÖRE BELİRLEME YAPILMASI
- İŞE BAŞLATMAMA TAZMİNATI BELİRLENİRKEN İŞÇİNİN KIDEMİNİN DAHA ÖNCE BİR FESİHLE İŞ SÖZLEŞMESİ SONA ERDİRİLMİŞ OLSA DAHİ İŞYERİNDEKİ TOPLAM KIDEM SÜRESİ DİKKATE ALINARAK BELİRLENMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ: 4857 sayılı İş Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca, Mahkemece feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işçinin başvurusu üzerine işveren tarafından bir ay içinde işe başlatılmaz ise işçiye ödenmek üzere en az 4, en çok 8 aylık ücreti tutarında tazminatın belirlenmesi gerekir. Dairemizin yerleşik uygulaması gereği, iş güvencesi niteliğindeki bu tazminat işçinin kıdemi, fesih sebebi gibi olgular dikkate alınarak belirlenmelidir. Maddenin alt ve üst sınırları aşılamaz. Üst sınırın aşılmasının tek istisnası sendikal nedenle yapılan fesihlerdir. Dairemiz 6 ay ile 5 yıl arasında kıdemi olan işçi için 4, 5 yıl ile 15 yıl arasında kıdemi olan işçi için 5, 15 yıldan fazla kıdemi olan işçi için 6 aylık ücreti tutarında işe başlatmama tazminatın belirlenmesini öngörmekte, fesih sebebine göre bu miktarlarda azami sınır olan 8 aya kadar belirleme yapılabilmektedir.

(...)

Kanun işe başlatmama tazminatının ay bazlı belirlenmesine dair bir kıstas belirlememiş, olabilecek

en az ve en çok süreyi zikretmekle yetinmiştir. Dairemizin uygulamasına göre işe başlatmama tazminatı bakımından davacının kıdemine göre de değerlendirme yapıldığı, buna göre aynı işverenin yanında geçen sürelerin birleştirilmesi gerektiği hususu değerlendirilerek bir sonuca varmak gerekmektedir. Belirtilen nedenler ile fesih olsa dâhi önceki hizmet süresinin, işe başlatmama tazminatı miktarının ay olarak belirlenmesinde dikkate alınmaması isabetsiz olacaktır.

Yapılan açıklamalara göre başvuru konusu Bölge Adliye Mahkemesi kararları arasındaki uyumsuzluğun, aynı işverenin işyerinde geçirilen tüm sürelerin dikkate alınarak işe başlatmama tazminatı miktarının belirleneceği kabul edilmek suretiyle giderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

I. BAŞVURU

Başvurucu dilekçesinde; emekli olup aynı işyerinde çalışmaya devam eden davacıların bu çalışmaları sırasında yapılmış fesih işlemine karşı açtıkları fesih bildirimine itiraz davasının kazanılması karşısında belirlenecek işe başlatmama tazminatı miktarında esas alınacak kıdem süresinin Bölge Adliye Mahkemeleri Hukuk Dairelerince farklı yorumlandığını belirterek kararlar arasındaki uyumsuzluğun giderilmesini talep etmiştir.

II. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ HUKUK DAİRELERİ BAŞKANLAR KURULU KARARI

Adana Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun 24.12.2025 tarihli kararı ile; Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairelerinin kesin nitelikteki kararları arasında uyumsuzluk bulunduğu belirtilerek uyumsuzluğun giderilmesi için 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 35/3 hükmü uyarınca Yargıtay 9. Hukuk Dairesine başvurulmasına karar verilmiştir.

III. UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLAR

A. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin, 16.10.2025 Tarihli ve 2025/1594 Esas, 2025/1423 Karar Sayılı Kararı, 23.10.2025 Tarihli ve 2025/1605, 1606, 1607, 1608 Esas; 2025/1448, 1445, 1447, 1446 Karar Sayılı Kararları

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararları incelendiğinde, uyumsuzluk giderilmesi talebine konu husus ile ilgisiz bir nedenden ötürü İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak fesih bildirimine itiraz davasının

kabulüne dair karar verildiği görülmüştür. İşe başlatmama tazminatı miktarının belirlenmesinde kullanılan kıdem süresi ise emeklilik öncesi dönem ile emeklilik sonrası dönem bir bütün hâlinde değerlendirilerek tespit edilmiş, işe başlatmama tazminatının miktarı bulunan bu toplam hizmet süresine göre değerlendirilmiştir.

B. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesinin 31.10.2025 Tarihli ve 2025/1721, 1751, 1752, 1767 Esas, 2025/1676, 1686, 1681, 1685 Karar Sayılı Kararları

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararları incelendiğinde, uyumsuzluk giderilmesi talebine konu husus ile ilgisiz bir nedenden ötürü İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak fesih bildirimine itiraz davasının kabulüne dair karar verildiği görülmüştür. İşe başlatmama tazminatı miktarının belirlenmesinde kullanılan kıdem süresi ise emeklilik öncesi dönem ile emeklilik sonrası dönem bir bütün hâlinde değerlendirilerek tespit edilmiş, işe başlatmama tazminatının miktarı bulunan bu toplam hizmet süresine göre değerlendirilmiştir.

C. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin 31.10.2025 Tarihli ve 2025/1691 Esas, 2025/1241 Karar Sayılı Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı incelendiğinde, işe başlatmama tazminatı miktarının belirlenmesine esas alınacak kıdem süresinin yalnızca emeklilik sonrası çalışılan dönem olduğu vurgulanarak İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılmış, emeklilik öncesi hizmet süresi dikkate alınmamak suretiyle işe başlatmama tazminatı dört aylık ücret tutarında belirlenmiş ve davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. GEREKÇE

Uyumsuzluk, işe başlatmama tazminatı miktarının belirlenmesinde esas alınacak kıdem süresinin tespitine, toplam hizmet süresini etkileyebilecek hukuki olguların bu duruma etkisine ilişkindir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 21. maddesi şöyledir:

"İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur.

Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizliğine karar verdiğinde, işçinin işe başlatılmaması hâlinde ödenecek tazminat miktarını da belirler.

Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödenir.

(Ek fıkra: 12/10/2017-7036/12 md.) Mahkeme veya özel hakem, ikinci fıkrada düzenlenen tazminat ile üçüncü fıkrada düzenlenen ücret ve diğer hakları, dava tarihindeki ücreti esas alarak parasal olarak belirler.

İşçi işe başlatılırsa, peşin olarak ödenen bildirim süresine ait ücret ile kıdem tazminatı, yukarıdaki fıkra hükümlerine göre yapılacak ödemeden mahsup edilir. İşe başlatılmayan işçiye

bildirim süresi verilmemiş veya bildirim süresine ait ücret peşin ödenmemişse, bu sürele ait ücret tutarı ayrıca ödenir.

İşçi kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorundadır. İşçi bu süre içinde başvuruda bulunmaz ise, işverence yapılmış olan fesih geçerli bir fesih sayılır ve işveren sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olur.

(Ek fıkra: 12/10/2017-7036/12 md.) Arabuluculuk faaliyeti sonunda tarafların, işçinin işe başlatılması konusunda anlaşmaları hâlinde;

a) İşe başlatma tarihini,

b) Üçüncü fıkarda düzenlenen ücret ve diğer hakların parasal miktarını,

c) İşçinin işe başlatılmaması durumunda ikinci fıkarda düzenlenen tazminatın parasal miktarını belirlemeleri zorunludur. Aksi takdirde anlaşma sağlanamamış sayılır ve son tutanak buna göre düzenlenir. İşçinin kararlaştırılan tarihte işe başlamaması hâlinde fesih geçerli hâle gelir ve işveren sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olur.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri sözleşmeler ile hiçbir suretle değiştirilemez; aksi yönde sözleşme hükümleri geçersizdir."

4857 sayılı İş Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca, Mahkemece feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işçinin başvurusu üzerine işveren tarafından bir ay içinde işe başlatılmaz ise işçiye ödenmek üzere en az 4, en çok 8 aylık ücreti tutarında tazminatın belirlenmesi gerekir. Dairemizin yerleşik uygulaması gereği, iş güvencesi niteliğindeki bu tazminat işçinin kıdemi, fesih sebebi gibi olgular dikkate alınarak belirlenmelidir. Maddenin alt ve üst sınırları aşılamaz. Üst sınırın aşılmasının tek istisnası sendikal nedenle yapılan feshilerdir. Dairemiz 6 ay ile 5 yıl arasında kıdemi olan işçi için 4, 5 yıl ile 15 yıl arasında kıdemi olan işçi için 5, 15 yıldan fazla kıdemi olan işçi için 6 aylık ücreti tutarında işe başlatmama tazminatın belirlenmesini öngörmekte, fesih sebebine göre bu miktarlarda azami sınır olan 8 aya kadar belirleme yapılabilmektedir.

Uyuşmazlığın giderilmesi istenen Bölge Adliye Mahkemesi kararlarında da bir kısım Bölge Adliye Mahkemeleri işçinin işveren nezdinde geçen tüm süresini esas alması, bir Bölge Adliye Mahkemesi ise emeklilik sonrası çalışmanın yeni bir sözleşme olduğundan bahisle sadece emeklilik sonrası süreyi gözeterek işe başlatmama tazminatının miktarını ay bazında belirlemiştir.

Kanun işe başlatmama tazminatının ay bazlı belirlenmesine dair bir kıstas belirlememiş, olabilecek en az ve en çok süreyi zikretmekle yetinmiştir. Dairemizin uygulamasına göre işe başlatmama tazminatı bakımından davacının kıdemine göre de değerlendirme yapıldığı, buna göre aynı işverenin yanında geçen sürelerin birleştirilmesi gerektiği hususu değerlendirilerek bir sonuca varmak gerekmektedir. Belirtilen nedenler ile fesih olsa dâhi önceki hizmet süresinin, işe başlatmama tazminatı miktarının ay olarak belirlenmesinde dikkate alınmaması isabetsiz olacaktır.

Yapılan açıklamalara göre başvuru konusu Bölge Adliye Mahkemesi kararları arasındaki uyumsuzluğun, aynı işverenin işyerinde geçirilen tüm sürelerin dikkate alınarak işe başlatmama tazminatı miktarının belirleneceği kabul edilmek suretiyle giderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

V. KARAR

1. Adana Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulu tarafından iletilen uyumsuzluğun, *işe başlatmama tazminatı miktarının, aynı işverenin işyerinde geçirilen tüm süreler dikkate alınmak suretiyle belirleneceği* şeklinde giderilmesine;

2. Dosyanın Adana Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kuruluna gönderilmesine,

3. Karardan bir örneğin Bölge Adliye Mahkemelerinin hukuk dairelerine bildirilmesi için Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine gönderilmesine,

04.02.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.